

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 7

Penktadienis, Vasaris (February) 18, 1966, Toronto, Ontario

M E T A I XXXV

JAV Tebegamina "Purvinas" H Bombas; Jomis Esą Apginkluoti JAV Bomberiai

TORONTO. — Kalbėdamas ant Kanados televizijos, JAV mokslininkas pasakė, kad JAV tebegamina taip vadinamas "purvinas" nuklines bombas, kurios išsprogdintos paskleidžia labai daug radioaktyvumo. Ir su tokiais bombomis skraida Jungtinių Valstijų bomberiai.

Tą pasakė Jungtinių Valstijų atominis mokslininkas Dr. Ralph E. Lapp, kuris karo metu dirbo taip vadinamam Manhattan Project'e, kurs padėjo pagaminti atominę bombą.

Amerikiečiai tebegamina tokias "purvinas" bombas todėl, kad jos esančios efektingiausios.

Amerikiečiai, sakė jis, turėtų naudoti tokias "purvinas" H bombas kare su kiniečiais. Girdi, "Minuteman" ar "Polaris" ginklai nieko nereikštų Kinijoje.

Jis mano, kad nerealu tikėtis, kad būtų sudarytas koks džentelmenų susitarimas naudoti tikrai "švarias" nuklines bombas atsitikime karo. Jeigu jau kiltų toks karas, tai abi pusės naudotų viską, kas daugiau nuostolių padarytų.

Kinija turėsianti nuklines bombas už kokių trijų metų. Atrodo, kad tas labiausiai baugina amerikiečius.

Jis mano, kad atsitikime ka-

Humphrey Tikina JAV Nenusileis

BANGKOK. — JAV viceprezidentas Hubert Humphrey čia pareiškė Tailando vyriausybei, kad JAV stovės tvirtai prieš komunizmą Azijoje.

Jis dalyvavo pasitarime Honolulu mieste ir dabar lankosi po įvairias sostines ir supažindina su Jungtinių Valstijų nusistatymu.

Humphrey aplankys Laosą, Pakistaną, Indiją, Australiją, Naująją Zelandiją, Filipinus ir tur būt Pietų Korėją.

Honolulu konferencijoje buvo nutarta ne tik militarinę ofensyvą vystyti, bet ir ekonominių priemonių griebtis, kad laimėjus Pietų Vietnamo žmones Saigono pusėn.

Perspektyvos dėl taikos Vietname labai mažos.

ro tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos tarybiniai sviediniai nebūtų daužomi virš Kanados. Amerikiečiai juos daužytų arčiau taikinių Jungtinėse Valstijose. Bet tas didelės pagalbos kanadiečiams n suteiktų. Atomis karas reikštų pražūtį visiems. Ypač toks, apie kokį Dr. Lapp kalba.

Amerikiečiai labai stropiai ieško pamestos nuklinės bombos Viduržemyje, kad "priešai" nepasigrobtų. Girdi, jie daug ką sužinotų išardydami tą bombą. Ji esanti Viduržemio jūroje, apie 1,000 pėdų gylyje. Bet negalima pasakyti, kad ten tikrai nuklinė bomba. Nuo paviršiaus negalima žinoti, kad ten bomba. Gali būti kas kita.

Indonezija Atšaukia Savo Ambasadorių

SINGAPOR. — Indonezija atšaukia savo ambasadorių iš Kinijos, kaip praneša Jakartos radijas.

Tai Indonezijos atsakymas Kinijai, kuri protestavo prieš studentų demonstraciją prie Kinijos ambasados. Kiniečiai kaltino Indonezijos vyriausybę už tą demonstraciją. Indonezija sako kiniečiams nesikišti į jos reikalus.

Militarinis Indonezijos tribunolas pradeda investigaciją sukilimo aplinkybių. Teigiama, kad kiniečiai prisidėję prie sukilimo, kuris įvyko spalio mėnesį, praėjusiais metais.

Visa eilė kiniečių buvę Indonezijoje prieš sukilimą. Buvę rasta pas sukilėlius kinietišku ginklu.

VIETKONGAI PABĖGO IŠ RUOŠTO APSUPIMO

SAIGN. — Virš 20,000 amerikiečių, vietnamiečių ir korėjiečių ruošė didelį apsupimą vietkongų 300 mylių į šiaurę nuo Saigono, bet vietkongai laiku sužinojo ir pasitraukė.

Didelės pastangos davė tiek, kad 34 vietkongai buvo užmušti.

Tai jau kelintas toks didelis užmojis baigėsi labai nesėkmingai.

PROFESORIUS NUMATO DIDELIUS SUSIKIRTIMUS

TORONTO. — Profesorius Cameron Nish sako, kad už penkių metų įvyks dideli susikirtimai, jeigu Kvebekas neatsisiks.

Jei ne civilinis karas, tai asasinacijos, sako jis.

Premjeras Lasage bandąs žodį "provincija" visai išmesti iš Kvebeko.

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ ELMVALE MIESTELYJE

ELMVALE, Ont. — Čia kažkoks piktadarys mirtinai peiliu subadė 6 metų amžiaus berniuką Michael Kent.

Rastas kruvinas žuvininko peilis, kuriuomi piktadarys subadė berniuką.

SUGAVO PABĖGUSIUS TRIS KRIMINALISTUS

ST. CATHERINES, Ont. — Čia policija sugavo tris pabėgusius kriminalistus, kurie buvo kidnapinę Scarborough moterį ir privertę ją vežti juos iki Barrie, kur motelyje jie išžaginę ją.

Jie buvo ginkluoti ir pavojingi, bet negalėjo išsisukti iš policijos.

Popiežius Sušvelnino Knygų Cenzūrą

VATIKANO MIESTAS. — Naujajame Vatikanu metraštyje nebeminimas pavadinimas vienos institucijos, kuri egzistavo virš keturis šimtmečius. Tai oficialaus knygų cenzoriaus.

Katalikams uždraustų knygų sąrašas — "Index Librorum" tačiau pasilieka.

5,000 uždraustų knygų sąrašė įtraukti tokie autoriai kaip Emil Zola, Flaubert, Sartre, Guide ir kiti.

Tai inkvizicijos laikų dvasios likučiai. Nors dabar ji švelninama, bet, kaip matome, vis dar bijomasi laisvesnės minties, reališko požiūrio į gyvenimą.

Nori, Kad Įmonės Būtų Uždarytos Streiko Metu

NIAGARA FALLS. — Vienas iš vadovaujančių United Steelworkers of America unijos lyderių pareiškė, kad legalio streiko metu įmonės turi būti visai uždarytos, jeigu yra leidžiama kompanijoms per teismą aprubežiuoti pikietininkų skaičių.

Tokį reikalavimą išskėlė Dwight Storey, legislatyvinis unijos direktorius, apšvietos seminare, kurį sušaukė Ontarijos Darbo Federacija.

Ontarijoj, ir visoje Kanadoje, auga sambrudis prieš taip vadinamus "indžionkšnius", kuriuos kompanijos naudoja prieš streikierius. Teismai labai lengvai išleidžia tokius pikietininkų aprubežiuojimus, visai neatsiklausę unijistų. Tai visai vienašališkas teisminis parėdymas.

Storey sako, kad jeigu būtų

įstatymas, reikalaujantis uždaryti įmones streiko metu, tuomet būtų atsteigtas kolektyvinis derėjimas. Dabar kompanijos ne tik "indžionkšnius" išgauna, bet dar gali skebus siųsti į įmones su policijos apsauga.

"Kol kompanija gali naudoti teismus prieš streikierius, tol laisvas kolektyvinis derėjimas neegzistuoja", sako jis.

Uždraudimai pikietuoti, nurodė jis, yra vyriausia prižastis susirėmimų streiko metu, kadangi jie leidžia skebams praeiti pikieto linijas.

Vėliausias pavyzdys "indžionkšni" buvo Oshawoje. Kai laikraštinkai ir kiti unijistai pradėjo pikietuoti Oshawa Times leidyklą, tai leidėjai išėmė "indžionkšnią", aprubežiuojantį pikietininkų skaičių. Rodos buvo leidžiama tik 10 pikietininkų.

Streikieriai ir juos palaikantieji unijistai atsakė klausyti teismo. Nežinia, kas būtų iš to išėję, jeigu streikas nebūtų buvęs baigtas susitarimu tarp leidėjų ir streikierių.

Unijistai dabar per visą Kanadą veda agitaciją už to įstatymo panaikinimą visai. O Storey pasiūlė, kad būtų uždarytos įmonės, jeigu tas įstatymas nebus panaikintas.

Liberalai Studentai Nori Išmest Karalienę

OTTAWA. — Čia įvykus Kanados universitetų studentų liberalų konferencija 60 balsų prieš 47 (5 susilaikė) pasisakė už paskelbimą Kanados respublika su prezidentu priešakyje.

Tai antras sykis studentai liberalai išstojo prieš karalienę.

Per diskusijas buvo nurodyta, kad karalienė dabar prisideda prie Kanados žmonių padalinimo. Supraskit, padeda vystyti seperatizmui Kvebeko provincijoje.

Tie, kurie užstojo karalienę, nurodinėjo, kad atstatymas karalienės sukeltų ant kojų tokius, kaip Diefenbakeris, kuris didelį triukšmą kėlė, kai buvo nukleidžiamas Red Ensign ir iškeliamas Kanados vėliava.

Hees Ragina Mažinti Taksus

OTTAWA. — Vienas iš konservatyvų lyderių, buvęs prekybos ir komercijos ministras George Hees, ragina Pearsono vyriausybę sumažinti federalinius mokesčius, kad pagyvinus "prosperity".

Jis kaltino liberalus, būk jie žudą "progresą" kurį konservatai išbudavoje tarp 1957 ir 1963 metų.

Jo nuomone, jeigu Jungtinių Valstijų prezidentas galėjęs numušti taksus sumoje 11 bilijonų dolerių, tai kodėl Kanados vyriausybė negalėtų sumažinti kanadiečių taksų.

Liberalų valdžia praėjusiais metais per pirmus devynis mėnesius turėjęs deficito \$754,000,000, bet nieko nedaranti.

JAIPUR. — Indijos premjerė Indira Gandhi pareiškė, kad Taškento susitarimas ir pareiškimas gali būti tiltu į susipratimą tarp Indijos ir Pakistano, bet Indija niekad neįsisižadėsianti Kašmiro.

"Jeigu mes būsime tvirti, tai Pakistanas pirma gerai pagalvos, negu laužys Taškento sutartį" pareiškė ji.

Mėnulio Kosmodrome

Automatinė stotis "Luna-9", kaip žinoma, nusileido Mėnulyje Audrų vandenyno rajone.

TASS-o apžvalgininkas A. Romanovas kreipėsi į antrąjį kosmonautą Germaną Titovą ir paprašė pareikšti savo nuomonę apie naują mokslinį bandymą.

— Automatinės stoties "Luna-9" skridimas tęsia eksperimentus, kuriuos atliko mūsų šalies mokslininkai, tirdami Mėnulį nuo 1959 metų sausio mėnesio. Šiuos bandymus pelnytai pripažino pasaulio mokslinė visuomenė.

Stoties "Luna-9" skridimo išdavomis mes, kosmonautai, pagrįstai didžiuojamės. Yra žinoma, kad automatinė stotis startavusi Mėnulio link, pasiekė jo paviršių. Audrų vandenyno rajone. Tai reiškia, kad astroorientavimo sistema, koregavimo variklis ir stabdymo įtaisai, taip pat visos kitos sistemos, kaip sakoma, suveikė. Mes išmokome "pataikyti" į Mėnulį. Jo paviršiuje guli vėliavėlė; Tarybų šalies — visatos tyrimo pionierės — ženklas. Mėnulį pasiekė ir automatinės stotys "Luna-5", "Luna-7", "Luna-8". Jų skridimas daug davė mokslui ir visų pirma padėjo išbulinti minkšto nusileidimo sistemą. Tokių sistemų sukūrimas — svarbus etapas, vystant kosminę techniką. Dabar Mėnulyje, Audrų vandenyno rajone, yra automatinė stotis "Luna-9". Ji perdoda pirmąją informaciją...

— Kodėl ypatinga reikšmė teikiama minkštam nusileidimui?

— Mėnulyje, kaip žinoma, nėra atmosferos. Į jį skrendančias laivas neturi natūralaus stabdžio, koks yra oras. Dėl to parašiotiniai įtaisiniai čia negali būti naudojami. Kad būtų galima tobulai įvaldyti naują metodą nusileidimui į Mėnulį, mokslininkai pasiūlė naudoti specialius reaktyvinius skirtingo galingumo variklius. Jais reikiama laiku lėtinamas greitis ir sumažinamas iki nulio.

Mėnulyje nusileisti moksliniai objektai perduos mums įvairią informaciją. Gauti duomenys arba patvirtins, arba atmes hipotezes, kurios atsirado, tiriant šį dangaus kūną. Nėra abejonės, kad žinios apie mūsų planetos palydovą žymiai išsiplės.

— Ką jūs norėtumėte žinoti apie Mėnulį?

— Šį klausimą reikia pateikti mokslininkams. Man atrodo, kad žmogaus pasiuntinys galėtų duoti mums tikslesnių žinių apie reljefą, paviršinį sluoksnį, jo cheminę sudėtį, apie Mėnulio temperatūrą, magnetinį lauką, galimą mikropasaulį, galėtų pateikti seisminių duomenų. Kol kosmonautas įžengs į Mėnulį, ten, tikriausiai pabuvęs gyvi organizmai. Gal būt, tai bus naujos

"Belkos" ir "Strelkos" praskynusios mums kelią į erdvę, kuri supa Žemę. Vienas iš etapų, išsilaipinant Mėnulyje, — Mėnulio apskridimas. Tai ne naujiena, ir apie tai mokslininkai yra kalbėję daug kartų.

Reikia į jį pasižiūrėti iš arti, surinkti mokslinių žinių, ir, jeigu norite, parinkti vietą, kur nusileis pirmieji "mėnulninkai". Vienu žodžiu, užkariauti mūsų "nakties gražuolį" ne taip paprasta. Tai padaryti, be kita ko, kliudo ir Žemės radiacinės juostos. Arba reikia laive įtaisyti specialią apsaugą nuo aukštųjų energijų dalelių, arba skristi per poliarinius Žemės rajonus, kur yra laisvas nuo jų "koridoriukas". Tiksliau, reikia daryti ir viena, ir kita.

Bet svarbiausia problema — žmogaus grįžimas į gimtąją Žemę. Yra nemaža teorinių šio klausimo sprendimų. Kol nebus galutinai parengta patikima kosmonauto grįžimo priemonių sistema, negalima kiek rimčiau kalbėti apie žmogaus startą į Mėnulį.

— Tarkime, kad mes išmokome nusileisti Mėnulyje ir grįžti į Žemę. Kas iš mokslininkų turi teisę skristi pirmas?

— Jeigu į Mėnulį skris vienas kosmonautas, tai jis privalo būti ne tik laivo vadas, bet ir tam tikru mastu astronomas, fizikas, geologas. Jeigu startuos du, tai antruoju aš pasiimčiau geologą. Tuo mane įtikino žinomas mokslininkas geologas Andrejus Trofimukas. Jis mano, kad tik jo profesijos žmonės gali tirti Mėnulio paviršių.

— Teks jums, Germanai Stepanovičiau, studijuoti ir geologiją?

— O ką daryti? Galimas daiktas, teks.

— Jūs ketinate aplankyti Mėnulį?

— Tai visų kosmonautų svajonė, ir ypač tų, kurie jau atliko kosminę kelionę aplink Žemę. Kad būtų galima "apgyventi" Mėnulį, prireiks daug žmonių, turinčių įvairias žemės specialybes. Kosminė trasa "Žemė - Mėnulis - Žemė" ilgainiui pasidarys labai judri.

— Ką, jūsų nuomone, reiškia sąvoka "apgyvensime" Mėnulį?

— Gyventi, dirbti. Visa tai ne taip paprasta, kaip mes sakome ir rašome net geriausiuose moksliniuose fantastiniuose romanuose. Bet neginčytina, kad Mėnulyje išaugs mikromiestai su dirbtiniu Žemės klimatu, su oranžerijomis ir vandens telkiniais, tikriausiai, laboratorijos, gamyklos. Sąvoka "apgyvensime" reiškia ir tai, kad Mėnulis bus naudojamas kaip mitybinis kosmodromas. Čia žmonės surinks, sumontuos kosminius laivus, tarpplanetines stotis ir siųs jas

"Palangos Juzė"... ant ratų
Nuotraukoje: autobusas - salonas dirba.

Palangos Juzė... Ant Ratų

Nuo seno Lietuva garsėjo savo sumaniais meistrais, nagingais amatininkais. Simtai ir tūkstančiai siuvėjų, kirpėjų, puodžių, stalių keliadavo iš kaimo į kaimą, iš miestelio į miestelį, nuo vieno vienkiemio prie kito, siūlydami savo paslaugas, savo negudrią, tačiau talentingai padarytą prekę. Be jų neapsieidavo joks jormarkas, be jų pagalbos retas galėjo išsiversti. Ilgainiui žmonėse, tautosakoje, literatūroje įsitvirtino simbolinis tokio amatininko tipas — Palangos Juzė. Jis buvo ir nagingas siuvėjas, ir sumanus kirpėjas, sąmojingas pašnekovas, nepakeičiamas kaimo vakaruškų ir pobūvių dalyvis.

Ir štai neseniai Palangos Juzė netikėtai pakeitė ampluą. Jis tapo... grožio karaliumi. Galimybę karūnuotis jam suteikė... Telšių buitinio aptarnavimo kombinato darbuotojai. Siprantama, karaliui, o juo labiau grožio, pėsčiam vaikščioti nederą. Teko parūpinti mašiną. Ką ten mašiną — ištisą autobusą, su nuostabiu

į visatos tolimas. Kodėl? Startuodama iš Žemės į kitas planetas, raketa nešėja turi skristi kosminiu greičiu maždaug 11,2 kilometro per sekundę. Visa tai reikalauja didelių degalų atsargų, vadinasi, reikia ir žymiai padidinti raketų svorį. Tuo tarpu iš Mėnulio raketai nešėjai prireiks tik trijų kilometrų greičio per sekundę. Mėnulyje yra idealios sąlygos astronomams, fizikams. Mokslininkams atsivers naujos galimybės tirti Saulę — mūsų planetų sistemos centrą. O pažinę Saulės "gyvenimo" dėsnius, mokslininkai galės tiksliau iširti Žemės kilmę, jos dabartį, pamatyti ateitį.

Štai beje, viskas, ką aš galiu pasakyti apie stoties "Luna-9" skridimą. Tai, kas pasiekta, — nepaprastai svarbi pakopa kelyje į Mėnulį. Tai — puikus mokslo ir technikos, mokslininkų, konstruktorių ir inžinierių laimėjimas.

grožio salonu. Pats Palangos Juzė, niekad nepratęs prie tokių ištaigingumų, patogiai įsitaikė... emblemoje ant autobuso durų, savo vietą prie karališkosios grožio kėdės maloniai užleisdamas Telšių buitinio aptarnavimo kombinato kirpėjus.

Ir taip "Palangos Juzės autobusas", kaip jį vadina patys telšiečiai, pradėjo nepabaigiamą kelionę po rajono kolūkius, gyvenvietes, miestelius. Autobuso salone — moderni kirpykla, galinti suteikti pačios aukščiausios rūšies pataravimus.

Dailiosios lyties gerbėjai tvirtina, jog Telšių moterys — gražiausios respublikoje. Ir jeigu tai tiesa, — čia didelis nuopelnas priklauso "Palangos Juzės autobusui". Ko jau ko, o šukuosenų, kuriomis puošiasi telšietės, galėtų pavydėti pačios išrankiausios puošėivos. Šio autobuso kirpėjų arsenalas — šukuosenos įvairiausioms amžiaus grupėms, įvairiausioms progoms ir atvejams.

Kiekvieną rytą vingiuotais Telšių rajono keliais ir keleliais skuba "Palangos Juzės autobusas". Jo sustojimo punktai įsteigti net 22 vietovėse. Tai kolūkių centrai, gyven-

Gydytojai Nepaisys Ontarijos Įstatymo

Rodos yra visiems gerai žinoma, kad įstatymai, priimti rinktų atstovų parlamento, yra visiems privalomi įstatymai. Tiesa, būna tokių įstatymų, kurie nusensta, nebesutinka su gyvenimo eiga ir visuomenė nebeneri jų laikyti. Pavyzdžiui, gimdymo kontrolės klausimu. Yra ir kitų įstatymų, kurie atgyveno savo naudingumą. Bet tai visai kitas klausimas. Gydytojai ruošiasi laužyti įstatymą, kuris tik priimtas ir naudingas.

Toronto priemiesčio Scarborough gydytojai skelbia, kad jie reikalau mokesčio iš pacientų, priklauso jie Ontarijos medikar ar ne. Jie nereikalauja iš tų, kurie priklauso gydytojų ir kitoms privatiškoms apdraudoms, bet jie reikalau užmokesčio iš tų, kurie priklausys prie valstybinės apdraudos.

Ontarijos medikar įstatymas, kaip jau daugelis nurodė, nėra patenkinantis. Bet jis vis tiek reikalingas, naudingas. Jį priėmė Ontarijos seimelis, žmonių rinkti atstovai, visuomenė reikalaujant. Bet gydytojai sako, kad jie nevykdys. Jeigu jūs priklausot prie valstybinės apdraudos, tai patys išsiieškot iš vyriausybės, o mums užmokėkit iš savo kišenės.

Tokių elgesiu gydytojai parodo savo veidą. Jiems daugiau apeina savo kišenė, negu visuomenės sveikata.

J. P.

OSHAWA. — Oshawa Times streikieriai susitarė su leidėjais ir streikas užsibaigė.

Streikieriai laimėjo beveik visus reikalavimus.

vieta, esančios nuošalesniuose rajono kampeliuose, pramonės žmonės. Praeitais metais autobusų salone apsilankė apie du tūkstančiai moterų.

Du tūkstančiai laimingų paldėkos šypsenu palydėjo nepaįlistantį grožio karalių...

"Palangos Juzė"... ant ratų

Nuotraukoje: (iš kairės) kirpėja A. Perminienė, Klaipėdos žemės ūkio technikum studentė I. Ališauskaitė, kirpėjas S. Kaubrienė ir "Zemaičių artojo" kolūkio parduotuvės vedėja O. Bagdonaitė aptaria naujausias šukuosenų madas.

Kas K Už Ka

Praė parlam, šiaurės Ho Chi vyriaus diena. T rašoma Tarptat sijos na gas, ka tų pild

Hi Cl nes Va tį. Jun jusios mui, k tartyje

"Jeig sutarta laiške, visą JA ne iš F

Užsle Paul M misija apie tai namas

Bet vėl paskelb kuriam Vietnar Vietnar mentus

Taigi žiusios mas l pagal 14 vals ja.

Prii iš n

Mui mūs

To mū

Torū 6 va Raš

9

Kas Kalčiausias Už Karą Vietname

Praėjusią savaitę Kanados parlamente buvo perskaitytas šiaurės Vietnamo prezidento Ho Chi Minh laiškas Kanados vyriausybei, gautas sausio 24 dieną. Tame laiške, tarp kitko, rašoma, Kanada, kaip viena iš Tarptautinės Kontrolės Komisijos narių, turėtų dėti pastangas, kad Genevos sutartis būtų pildoma.

Hi Chi Minh kaltino Jungtines Valstijas sulaužius sutartį. Jungtinės Valstijos pastojusios kelia krašto apivenimui, kaip buvo numatyta sutartyje.

"Jeigu JAV tikrai vertina sutartis, sako Ho Chi Minh laiške, "jos privalo ištraukti visą JAV ir satelitų kariuomenę iš Pietų Vietnamo".

Užsienio reikalų ministras Paul Martin prisiminė, kad komisija raportavo 1962 metais apie tai, kad JAV ir Pietų Vietnamas laužo Genevos sutartį. Bet vėliau Kanados atstovas paskelbė mažumos raportą, kuriame kaltino, būk šiaurės Vietnamas, infiltruoja į Pietų Vietnamą subversyvius elementus.

Taigi, jeigu JAV nebūtų laužiusios sutarties, tai Vietnamas būtų seniai susitvarkęs pagal sutartį, kurią pasirašė 14 valstybių, įskaitant ir Kiniją.

Visą praeitą vasarą Tarybų Lietuvoje viešėjo žinomas pažangus amerikiečių rašytojas Filipas Bonoskis. Jis čia rinko medžiagą naujai knygai apie Tarybų Lietuvą, kurią išleis Jungtinės Valstijose anglų kalba.

Viešint F. Bonoskiui mūsų respublikoje, Vilniaus dailininkas ž. Varras padarė rašytojo biustą.

Nuotraukoje: rašytojas F. Bonoskis dailininko E. Varno studijoje.

Apie Karą Vietname

New York Times Service paskelbė ilgą pranešimą apie buvusį U. S. Armijos Special Force kareivį, kanadietį Donald Duncan, ištarnavusį toje dalyje ilgą laiką, išbūsi Vietnamo 18 mėnesių.

Veteranas Donald Duncan, 34 metų amžiaus, augęs Toronte, Kanadoj, pasitraukė iš JAV ginkluotų jėgų praėjusiais metais rugsėjo mėnesį, ištarnavęs 10 metų. Specialėj jėgų ištarnavo 6 metus. Buvo užsitar-

navęs Master Sergeant laipsnį.

Pasikalbėjime su reporteriais, jis diskutavo kaltinimus, kurie tilpo žurnale, paskelbti šiomis dienomis. Tame straipsnyje Donald Duncan kaltina už karą Vietname Jungtines Valstijas, sako, kad didžiama Pietų Vietnamo žmonių simpatizuoja vietkongams.

Jis sako, kad jo dalis buvo pasiųsta į Vietnamą kaip civiliai tikslu lavinti ir apginkluoti nekurius etniškas grupes dėl Centralinės Intelligence Agentūros, nepaisant to, kad tai buvo laužymas Genevos sutarties.

Jis taipgi sako, kad Special Forces lavino vyrus infiltravimui į Laosą ir šiaurinę Vietnamą, tuo pat metu, kai Jungtinės Valstijos skundė, būk komunistai: infiltruoja į Pietų Vietnamą.

Taipgi jis kaltina, kad Special Forces buvo lavinami tam tikrų kankinimo būdų. Jie taipgi buvę agituojami, kad jie paruoštų vietnamiečius kareivius žudymui partizanų belaisvių.

Tie visi kaltinimai buvo paskelbti žurnale Ramparts, išeinančiame Menlo Park, Kalifornijoje. Žurnalas skirtas katalikams.

Pentagonas patvirtino, kad Duncan buvo garbingai atleistas iš tarnybos, kad nebuvo už jokių nusikaltimų baustas.

Pasikalbėjime su reporteriais jis tvirtino, kad jis buvo antikomunistas, Romos katalikas. Jis noriai stojęs į Special Force po nepavykusio sukilimo Vengrijoj. Jo patėvis buvęs vengras. Juomi esąs Henry Gerber, gyvenęs Los Angeles, Cal., buvęs Chicago Simfonijos orkestro direktorius. Jis sakė, kad aktonka Mitzi Gaynor yra jo netikra sesuo. Jo tikras tėvas Toronte buvęs elektronikos inžinierius.

Jis informavęs apsigynimo sekretorių apie Special Forces veiklą, kai sekretorius lankėsi

Vietname praėjusią vasarą.

Apie Special Force jis rašo sekančiai:

"Pradžioje, buvo lavinami taip, kad JAV būriai organizuotų partizaninius judėjimus užsieniuose. Buvo pabrėžiamas tas faktas, kad partizanai negali imti belaisvių. Mums nuolat buvo sakoma, 'Jums nėra reikalo nužudyti juos jums patiems, lai jūsų vietiniai dalininkai tai padaro.'"

"Per pamokas, užvadintas priemonėmis nedraugiškam klausinėjimui, mus mokino NKVD (Sovietų saugumas) kankinimo metodu, kad išgavus informacijas. Pasidarė aišku, kad užvadinas buvo tikrai kamoflažas mokymo mūsų dar įvairesnių metodų..."

"Kada mes stačiai paklausesm, ar mes turėsime naudoti tuos metodus, atsakymas buvo, 'mes negalime įsakyti jums, Amerikos motinos neužgirtų'."

"Tokia sarkastiška veidmainystė buvo sutikta su pašaipa. Mūsų pačių militaristai mokina tą ir dar blogesnių dalykų amerikiečius kareivius. Jie po to smerkia Viet Kongų partizanų tariamai darant tuos pačius dalykus. Vėliau aš mačiau savo akimis atiduodant belaisvius ARVN (Army of Republic of Vietnam) dėl apklausinėjimo ir kankinimo, kuris sekė".

Vietname jis stojęs savanoriu į klasifikuotą veiklą. Project Delta. Specialiai parinkti vyrai turėjo organizuoti ir lavinti mažas grupes infiltravimui į Laosą.

Jie buvę siunčiami neva žvalgybai, bet vėliau buvę norima organizuoti partizanų. Kitos grupės dirbusios tą daiba.

Duncan sako, kad amerikiečiai visą laiką sako vieną, o daro kitą.

Laimėjo Pirmą Dovaną

RODNEY, Ont. — Šios apylinkės plačiai žinomų fermerių tabako augintojų P. Mažilių anūkas, vyresnėsės Mažilių dukters Albertinos sūnus Richard A. Warren, praeitais metais už pasižymėjimą 4 H fermerių jaunimo klube, kaip geriausio tabako užaugintojas, laimėjo pirmą dovaną ir dvi trofėjas.

Richardas dabar lanko vidurinę mokyklą (High School) 13-tą skyrių. Jis jau treči metai eina 4 H klubo sekretoriaus pareigas ir pasižymi kaip gabus klubo veikėjas, o namieje kaip geras farmų darbuose talkininkas.

Jaunuolio motina ir ir P. Mažiliai džiaugiasi tokiu gabiu anūku ir jo atsiekimais, ir gali didžiulis, kad jis lietuviams ir Kanadai neša garbę.

Rep.

WASHINGTON. — Slaptas valdžios agentas Ohio valstijos policijos departamente pasakojo, kad Ku Kluks Klanas planavo nužudyti negrų lyderį Martin Luther King ir kitus kovotojus už negrų teises.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATūra IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kaniškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tšk iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4353

UŽ TĖSIMĄ KARO

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Johnsonas su visa eile kitų aukštųjų valdžios pareigūnų tarėsi Honolulu mieste, Havajuose, su Pietų Vietnamo vyriausybės žmonėmis. Iš paskelbto komunikato aiškiai matosi, kad buvo nutarta tęsti karą.

Tiesa, komunikate nesakoma, kad prezidentas Johnsonas sutiko vykdyti visus Pietų Vietnamo militaristų norus, jų tarpe bombarduoti Haifongą, bet matyti sutiko su jų nusistatymu niekad nesitarti su Pietų Vietnamo Tautinio Išsilaisvinimo Frontu, kuris kontroliuoja du trečdalius Pietų Vietnamo. Iš pasitarimo naujo tiek, kad buvo kalbama apie "reformas", valstiečių būvio "pagerinimą".

Pietų Vietnamo militaristams lengva reikalauti 400,000 kariuomenės ir vis didesnio puolimo ant partizanų ir šiaurės Vietnamo. Juk jiems negaila amerikiečių ir jų pinigų. Juo daugiau amerikiečių bus Vietname, tuo geriau bus jiems šmukleriauti. Pranešimai iš Pietų Vietnamo rodo, kad tenai eina baisios vagystės, amerikiečių paramos eikvojimai, grobimai.

Tokiu būdu karas Vietname tęsis. Patys vietnamiečiai nesitiki didesnių laimėjimų be kokių dviejų metų. Bet dviejų metų "pergalių" praėjo labai daug.

Amerikiečių strategija labai trumparegiška. Jie galvoja lokaliai. O gyvenimas, kaip nekurie pastebi, rytuliojasi pasauliniu mostu. Tai kas, kad jie sulaikys tam tikram laikui pasikeitimą Pietų Vietname. Su ginklu galima sulaikyti gyvenimo eigą tik laikinai. Bet Pietų Vietnamo karas paliks ant Amerikos veido juodžiausią dėmę.

Keista, kad Jungtinių Valstijų kongresmanai ir senatoriai leidžia prezidentui ir keliems kitiems eikvoti tokius turtus ir jaunuosius vyrus palaikant sauja išnaudotojų. Pietų Vietname niekad nebuvo ir dabar nėra demokratijos ir laisvės. Jeigu ne amerikiečiai, tai ta šaika tuojaus išsineštų į užsienį.

TEISMAI PRIEŠ STREIKIERIUS

Kai darbininkai sustreikuoja ir pradeda pikietuoti žmones, tai labai dažnai žmonių savininkai panaudoja teisnius arba teisėjus apribojimui pikietininkų skaičiaus. Jie taip pasielgė ir Oshawa Times laikraštinių streike.

Tokie uždraudimai teisėjų išduodami tikrai vienai pusel dalyvaujant. Teisėjai nekviečia streikierių perstatymui savo pusės.

Jeigu teismai gali uždrausti pikietus, tai jie turi uždrausti ir skebų priėmimą. Tada būtų bešališkai. Bet skebams valia užimti darbininkų vietas. Skebus gali vesti į dirbtuvę policija.

Kaip matome, valstybės aparatas nukreiptas prieš darbininkus, jis stovi fabrikančio pusėj. Tai labai neteisinga. Visai pagrįstai daugelis reikalauja ši įstatymą panaikinti.

NELABAI VYLIJANTIS VAIZDAS

Tarybų Sąjungos mokslininkai nutupdė ant Mėnulio Luna 9 ir nufotografavo jo paviršius iš arti. Reikia pasakyti, kad fotografijos nelabai viliojančios. Luna 9 nusileido taip vadinamoj "jūroj" (Ocean of Storms), bet ir tenai nieko daugiau, kaip tik uola, baisiai nelygi. Žmogaus apsigyvenimui perspektyvos mažos ne tik dėl to, kad nėra atmosferos, bet ir tinkamos vietos. Vargu žmogus galės kokiais nors vežimais važinėti.

Nutupdymas Lunos 9, iš kitos pusės, parodo žmogaus mokslinį atsiekimą. Tai nepaprastas atsiekimas. Jis aiškiai rodo, kad žmogus neišilgo galės pamatyti Mėnulio paviršius savo akimis, palytėti savo kojomis. Galimas daiktas, kad Mėnulis ateityje galės patarnauti mokslininkams kaip stotis, iš kurios bus galima sėkmingiau stebėti kitus erdvės kūnus. Mėnulis neturi atmosferos, tai astronomams netrukdyt atmosfera.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiume buvo įteikti ordinarai ir medaliai liaudies ūkio ir kultūros pirmūnams apdovanotiems už laimėjimus, pasiektus vystant pramonę, žemės ūkį, mokslą ir kultūrą.

Nuotraukokje: LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. Paleckis įteikia medalių "Už darbo šaunumą" Lietuvos Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pirmininkui L. Kapočiui.

Kas Sieną Stato

S. KARPE

Tėviškės Žituriuose tūlas nos dalies teroras prieš kitą. Pr. G. rašo:

"Gyvename istorinį lietuvių tautos padalinimą — vieni esame laisvėje, kiti — nelaisvėje. Jeigu seniau vyko teritoriniai Lietuvos padalinimai, tai šiame amžiuje vyksta tautos padalinimas. Jis prasidėjo prieš 25 metus, kai sovietai okupavo Lietuvą ir tuo savo žygiu išstūmė iš jos dešimtis tūkstančių lietuvių. Tarp tėvynėje likusių ir išeivijoje atsidūrusių okupantas pastatė geležinę sieną, kurios gana siauras duris jis praveria tik savo simpatikams ar bent jam naudingiems asmenims. Ir taip eina gyvenimas abiejose geležinės sienos pusėse".

Tiesiog sunku suprasti, kaip žmogus, dar katalikiško laikraščio bendradarbis, galėtų taip iškreipti tiesą.

Kas gi paskirstė lietuvių tautą ir kada? Klasinis ir ideologinis pasiskirstymas yra taip senas, kaip ir lietuvių tauta. Prie Smetonos režimo žmonės buvo gaudomi, areštuojami ir ilgiamis metams kalinami. Neužteko ir to, kam gi nežinoma, kiek žmonių buvo nužudyta? Kam nežinomi darbininkų ir valstiečių susidūrimai su valdžios policija?

Vokiečiams atėjus, turtiniegij ir jų tarnai juk siautėjo baisiausiu žiaurumu prieš darbo žmones, prieš žydus. Jie išdavinėjo vokiečiams pažangius žmones, aktyviai dalyvavo jų gaudyme. Kas pritarė tarybinei tvarkai, kas gavo žemės — visi buvo baudžiami. Jau prie vokiečių vyko didžiausias lietuvių tautos pasiskirstymas ir vie-

nos dalies teroras prieš kitą. Kalbant apie "išstūmimą" galima pažymėti tik tiek, kad nedaug yra tokių, kurie tikrai buvo išstūmti. Ir tie bėgo bijodami užtarnautos bausmės. Daugiau bėgo visai be pagrindo. Pabėgėliai po antrojo pasaulinio karo nesudaro daugiau, kaip tie, kurie pabėgo po pirmo pasaulinio karo, nepriklausomos Lietuvos laikotarpiu. Kas gi juos išstūmė?

O dabar — dėl tos sienos. Karas paliko sieną tarp rytų ir vakarų. Tai faktas. Bet kas daugiausia stengiasi, kad ta siena nebūtų pralaužta? Ką gi daro Tėviškės Žiburį plauko vadeivos, kai šio kontinento lietuviai nori vykti aplankyti tėvynę? Kiek jie lietuvių atbaido? Vyksta tik tie, kurie išdrįsta nepaisyti tų bauginimų.

Ką daro veiksmai Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje, kai kas nors pasirengia atvykti iš anos pusės? Kas gi skundžia valstybės autoritetams, reikalauja neįsileisti? Kas gi skundė rektorijų Kubilių valstybės autoritetams Jungtinėse Valstijose, kai atsirado drąsesnių iš dipukų ir pradėjo susitikti su juomi?

Pats rašeiva, liedsdamas geresnius santykius su Lietuva, rašo:

"Kiti siūlo naudotis praverptomis geležinės sienos durimis ir pradėti keistis kultūrinėmis grupėmis. Pirmu atžvilgiu graži mintis, bet ji slepia ir pavojų. Atsikvietimas (jei būtų galimas) pasirodymas kultūrinių grupių iš okupuotos Lietuvos turėtų eiti pavyzdžiui per JAV ir Kanados valdžias, kurios tu-

SDKLSP Centro Komiteto Reikalais

Buvęs Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto sekretorius drg. C. Narush jau yra pranešęs šios Draugijos kuopoms laiškais ir taipgi rašęs spaudoje, kad į CP Komiteto sąstatą įėjo du nauji pareigūnai, būtent: išdinininkas ir sekretorius.

Beje, apie pasiūlytą, ypatingai pavieniai nariai ne visi patėmijo ir pašto perlaidas teberašo buvusio išdinininko C. Endriukat vardu. Todėl dar kartą prašome siunčiant duokles, money orderius išpirkti naujo išdinininko P. Pajuodis vardu. Ir siųskite F. Gutauskui, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

Kadangi dar nemažas skaičius pavienių Draugijos narių yra nepasimokėję duoklių už šiuos metus, todėl prašome visų su duoklėmis nesivėluoti, ir kartu primename, kad nariai, kurie bėgyje trijų mėnesių nepasimoka duoklių yra suspenduojami.

O dabar, kas liečia naujų pareigūnų bei pareigų, tai draugas Pajuodis jau yra anksčiau tose pareigose buvęs, tad tikiu, kad jam tas darbas seksis. Gi man kaip naujokui, ypatingai pradžioje bus sunkiau.

Todėl pradedant ši atsakomąją Centro sekretoriaus darbą, kreipiuosi į šios Draugijos kuopų sekretorius ir pavienių narius, prašydamas Jūsų visų draugiškos kooperacijos. Tik visiems kooperuojant, įskaitant ir Centro Komiteto narius, bus galima darbą atlikti taip, kaip kad mūsų Draugijos konstitucija reikalauja.

F. Gutauskas

SDKLSPD CPK sekr.
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont.

ri su Sovietų Sąjunga kultūrinių mainų sutartis, bet Lietuvos okupacijos nepripažįsta. Jau pats laisvųjų lietuvių vadovaujančių organų kreipimasis į valdžios įstaigas tuo reikalu būtų skatinimas pripažinti Lietuvos okupaciją. Tai būtų smūgis laisvės kovai, kuriai visi esame įpareigoti pačiu gyvenimu laisvėje".

Tai jums ir pyragai. Verkia žmogus, kad "okupantai" uždėjo sieną, o apsisukęs bauginna, kad pavojinga net kreiptis į valdžios įstaigas. Ir koks gi būtų lietuvių susitikimas su tėvynainiais, jeigu, sakysime, Kanados vyriausybė atsikvietų? Dar klausimas, ar nebūtų rengiamos demonstracijos, kaip daro ukrainiečiai? Ar nebūtų kryžiuojami tie, kurie susitikę, kaip kad yra kryžiuojami Jungtinėse Valstijose tie, kurie susitiko su rektorium Kubiliu.

Pastabos

Buvo sakoma, kad šiais metais pragyvenimas pabrangs apie 3 nuošimčius. Bet kaip dabar viskas brangsta, tai jis pakils ne 3, o gal net 30 nuošimčių.

Nauji provinciniai mokesčiai ant pirkinių, maisto produktai ir kita jau tiek pabrango, kad nuo naujų metų pragyvenimas jau pakilo daugiau negu trimis nuošimčiais.

Viskam brangstant Toronte jau iškilo nauji reikalavimai ir algas kelti.

Pradinių mokyklų mokytojai reikalauja \$1,000 pakėlimo į metus. Transporto ir miesto tarnautojai reikalauja nuo 25 iki 50 nuošimčių algų pakėlimo.

Eina pasitarimai, derybos. Be abejo ir darbininkų unionos kels naujus reikalavimus, kurių sutartys šiais metais baigiasi.

Tie, kurie išsireikalaus algų pakėlimo, dar siek tiek atsi-gaus.

Bet kaip su mažesnių imonių darbininkais ir kitais, kurie negali suspėti algų pakėlimo išreikalaus?

Kaip su pensionieriais ir bedarbiais?

Jų gyvenimas neišvengiamai eis žemyn.

Ir taip mūsų turtingoji Kanada eina prie to, kas yra Pietų Amerikoje, kur turtingieji darosi vis turtingesni, o biednieji dar biednesni.

Keista, bet taip yra. Daugelis Kanados žmonių dėl valstybinių mokesčių kėlimo kaltina socializmą.

Girdi, pas mus einama prie socializmo, kur dirbantieji turės išlaikyti nedirbančiuosius ir aprūpinti visuomenę socialiais poreikiais.

Tiesa, valstybiniai mokesčiai dalinai eina dėl plėtimo mokslo įstaigų, kelių tiesimo bei kitų visuomeninių reikalų. Tą iš dalies galima lyginti su socializmu.

Bet prie socializmo nebūtų aplenkti turtingieji, jų korporacijos.

O pas mus kaip tik priešingai, — jų pelnai neliečiami ir mokesčiai jiems nekeliama. Viskas kraunama ant praečių.

Kaip matosi iš angliškos spaudos, tai ir jaunimas plačiai diskutuoja Vietnamo karą ir smerkia amerikiečius.

Jeigu vienas kitas užtaria amerikiečius, tai į jo tilpusį laišką — trys-keturi atsiliepia pasmerkdamai.

Gražiai jie orientuojasi tautų laisvės ir nepriklausomybės klausimais, žmonių teisėmis.

Taigi, ne visas mūsų šalies

Gausius dailininkės D. Tarabildienės piešinius dažnai spausdina Maskvos, Leningrado, Kijevo, Rygos, Talino ir kitos leidyklos. Nuotraukoje matome dailininkę D. Tarabildienę. Rankinio varžybos naujoje Vilniaus statybininkų rūmų salėje.

Ką Kiti Rašo

Senatorių siūlymas

Sen. Mike Mansfield, daugumos lyderis senate, ir sen. W. Fullbright, Senato Užsienio reikalams komiteto pirmininkas, siūlo panaudoti Ženevos 1954 metų nuostatus Vietnamo problemai.

Tos sutarties JAV nepasirašė, bet žadėjo pildyti.

Tai remia ir respublikonas sen. George Aiken.

Matyti apdairūs senatoriai nemato geresnės išeities.

Karas darosi daugiau nepopuliarus. Karas krauna vis sunkesnę daugumai amerikiečių naštą. Reikia, kaip nors jį baigti.

— V. Andrusis

Visi sutinka, bet...

Kai po 7 mėnesių pertraukos Ženevoje vėl susirinko 17 šalių atstovai tartis nusigin-klavimo reikalais, popiežius Povilas VI ir prezidentas Johnsonas pasiuntė savo sveikinimus ir linkėjimus.

Sakė Papa: Kur tik lankėsi ir kur kalbėjo — ekumeniškame kongrese Vatikane, Bombėjuje ir Niujorke — visur matė didelį žmonių priešinimąsi ginklavimosi lenktynėm.

Sakė prez. Johnsonas: Mes ir visa žmonija prieš branduolinį karą. Ženevoje gal pasisėks susitarti, bet "mūsų reikalą

jaunimas yra pakvaišęs ilgų plaukų auginime bei ištvirkavimo nuotykių ieškojime.

Didžiujom jis yra sveikas ir išmintingas jaunimas.

Z. Janauskas

ten gadina komunistų agresija Pietiniame Vietname".

Ant rytojaus tas pats taikos troškėjas įsakė pradėti bombardavimą šiaurinio Vietnamo.

— L. Jonikas

Jei karo nebūtų

Beje, kai kas kalba, kad mūsų Amerikos mokslininkai esą nusiminę, jog ne jie buvo pirminiai pasiūstę erdvėlaivį į Mėnulį. Galimas daiktas. Bet nė valandėlei netenka abejoti, jog labai greitoje ateityje ir mūsų mokslininkai pakartos tarybinių mokslininkų laimėjimą.

Mokslas ilgai nepaslepiamas. Neigi, aišku, tarybiniai mokslininkai stengsis savo žygi paslėpti.

Kaip džiugu, kaip gražu būtų, kaip daug greičiau ir plačiau pasaulio mokslininkų bendradarbiavimas vystytųsi, jeigu nebūtų Vietnamo karo, jeigu mūsų vyriausybė baigtų tą baisią tragediją ir iš ten išsikraustytų! Visi sutinka, kad šis karas yra šios epochos didžiausia nelaimė. Jis teršia ir drumsčia visus tarptautinius santykius. Ypač jis sudrumstė santykius tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos, nuo kurių taip daug priklausė visa pasaulio situacija.

— A. Bimba

Ir jie nieko negali padaryti!..

Klerikalų spauda, kuri šiuo metu teikia vadovybę visiems "veiksniams", nuolat ir nuo-

lat šūkaloja prieš tuos, kurie pasisako už kultūrinį bendradarbiavimą su mūsų tėvų žeme, su Lietuva. Toji spauda rėkia, kaip už liežuvio kariama, niekindama Lietuvą, niekindama kiekvieną blaiviau galvojantį lietuvi.

Nežiūrint į visa tai, upės bėgimo negali ji sulaikyti ir gana: žmonės suranda būdus, kaip bendradarbiauti.

Čikagos daktarų-marijonų "Drauge" (š.m. vas. 1 d.) rašo kaž koks P. Stravinskis, griežtai pasisakymas prieš bendradarbiavimą su lietuvių tauta. Bet ima ir surinka: "O vistiek kai kas bendradarbiauja!" Pasikaitykite:

"Šia proga norisi pasakyti, kad daugis mūsų, dargi, rodo, mokyty žmonių, save belaikanciu lietuviams patriotais, jau ir šiandien su Lietuvos komunistais "bendradarbiauja", gal net nesuvokdami ką bedarą. Pvz. kai kuri mūsų spauda sklonisi ir labai jau "objektin-gai", teigiamai vertina lietuvių kalbą, bet perdėm komunistinėje dvasioje parašytas (Lietuvoj išleistas) knygas, grožinės literatūros kūrinius. Vertintojai visai nekreipia dėmesio į tai, kad į tą literatūros meną ar kitas "vertybes" įpinta mūsų, ypač gi mūsų jaunuomenės sielai žalingų kultūrinio bolševizmo idėjų, lyg į skanų vyną būtų įpilta mums nuodu.

"Arba vėl, ana, mūsų intelektualai pasikviečia iš Paryžiaus žymų svečių (prof. Greimū — "L." Red.), kuris čia, ant scenos užsilipęs, prieš sukvieistas minias šūkauja, kad jis, matai, ateistas (ateistinė propaganda), kad Lietuvos laisvinimas yra niekai, kad mums reikia bendradarbiauti su Paleckio idėjos žmonėm. . .

"Šitaip. . . tam keistų idėjų svečiui ploja, jsi savo spaudoje garbina; tik anam propagandininkui išvažiauvus, jo globėjai pradeda atsikvošėti.

"Kur gi rasi geresnį bendradarbiavimą su okup. Lietuvos komunistais, kaip šis. . ."

Matote, kaip daktarų laikrašcio bendradarbis širsta, spiaudosi, niekina tuos, kurie pripažįsta, kad msų tėvų žemė, gyvendama tarybinėmis sąlygomis, daro milžinišką progresą visose gyvenimo srityse. Ar jis tuo būdu mano sulaikyti vis didėjantį amerikiečių lietuvių skaičių, stojantį už kultūrinius ryšius su Lietuva? Galimas daiktas. Bet mes jam pasakysime: tuščios Jūsų sva-jonės, ponas klerikalų tarne!

— Laisvė

"Užsimarinauvoje"

Clevelande leidžiamas tautininkų laikraštis "Dirva", savo vedamajam rašo, jog kai kurie bėgliai iš Lietuvos stato klausimus: Kas toliau? Koks jų likimas? Tas laikraštis taipgi sako:

"Į tuos klausimus atsakymo ilgai laukti nereikia. Galvas jau iškėlė ir burnas atvėrė tie,

ŠYPSENAS

Kvailas klausimas

Dvi leidės kalbėjosi apie praėjusius laikus.

"O kur jūs praleidot atostogas praėjusią vasarą?" užklausė pirmoji.

"Majorkoj".

"O kur gi ta Majorka yra?"

"O ką aš žinau. Mes orlaiviu skridome".

Gali persitikrinti

"Ar tu tikrai palaistei gėles?" spyrė motiną mergaitę.

"Jei netiki, tai paklausk, girdėtis, kaip laša vanduo ant grindų".

Gali būti paskutinė

Vyras atėjo iš darbo kaip tik tuo metu, kai žmona mėgavosi nauja skrybėle.

"Tik tu pažiūrėk į šią skrybėlę", gerinosi vyrui. "Ar ne grazybė?"

"Graži, tai graži, bet jau ke-linta ši sezoną".

"Kad aš niekaip negalėjau susivaldyti. Dešimtį kartų praėjau pro langą, bet vis turėjau sigrįžti. Kad dar sykį būčiau galėjusi praeiti, tai tikrai būčiau nebegrįžusi".

Jo sėdynėj

"Štai kur jūsų širdis", tarė mokytoja, rodydama vaikams į krūtinę.

"Mano štai kur", tarė vienas mokinys, padėdamas ranką ant savo sėdynės.

"Kaip tai gali būti?"

"Kai aš ką gera padarau, mano motina patapšnoja per sėdynę ir sako, 'Lai būna palaiminta tavo širdelė'."

kurie užsimarinauvę silkų stantinėje, nei pro mažiausią plyšį nemato dienos šviesos — viskas gi liko taip, kaip iš Lietuvos išvykstant buvo užmarinavota. . ."

Kaip gi buvo su jais išvykstant iš Lietuvos, kartu su genamom lauk Hitlerio gaujom

Jie tada tikėjosi, kad Hitlerio armija atsigriebs ir vėl okupuos Lietuvą, tai bus ir jiems proga sugrįžti ir gaunant nuo Hitlerio bernų trupinius jodinėti ant Lietuvos žmonių sprando.

Taip neįvyko ir neįvyks. Bet jie užsimarinauvoje.

Reikia pastebėti, kad ir "Dirvos" redakcija gerokai "užsimarinauvojusi". Vis dar sapnuoja, kad senas režimas kada nors Lietuvon sugrįš, vis dar pučia prieš vėją, vis dar save ir kitus apgaudinėja "pasi-keitimų dalykų".

Tikrai, užsimarinauvoje ne tie, kurie nemato vilties savo polėkiams, bet tie, kurie apsigaulioja tikėdamiesi sugražinti Lietuvon žlugusią sistemą.

— Vilnis

Montrealo žinios

Saunus Metinis Balius

Tai jau ir po metinio Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos balius, kuris įvyko 5 d. vasario naujoje, puošnioje Vytauto Klubo svetainėje. Šį kartą kaip svečiais, taip ir vaišėmis atsižymėjo geriau, negu praityje. Buvo nemažai ir jaunimo, kas daugiau pajvairina patį rengimą. Šeiminių kėms ir visiems patarnautojams prie gėrimo ir valgio teko įdėti daug darbo. Atrodė, kad visi buvo gerai nusiteikę — vaišinosi, linksminosi ir šoko. Ne tik jaunimas, bet ir senimas. Tiesa, kai kurie senesnės kartos žmonės nusiskundė, kad muzika buvus per smarki. Likėtina, kad draugija galėtų surengti daugiau panašių rengimų.

Apie Metinį LLD Susirinkimą

Sekandią dieną, vasario 6 d., įvyko aldiečių metinis susirinkimas, kurį pravedė M. Gudas. Nors narių skaičiumi neatsižymėjo, mat po vakarykščio baliiaus daugelis dar "pagiriojo", bet buvo labai turiningas įvairiais raportais, prakalba, diskusijomis.

Pasidarbavota ir Paremta

Pirmiausia buvo išklaustas platus raportas apie kuopos visą veiklą finansų sekr. L. Kisielius (jam negalint susi-

rinkime dalyvauti, išdavė raportą P. Kisielienei). Iš finansų raportu paaiškėjo, kad kuopos nariai visokiais būdais yra sukėlę nemažai pinigų įvairiems tikslams, k. t. Liaudies Balsui virš \$1,500. "Laisvei" \$119, LLD paminėjimo 50 metų atžymėjimui Laisvėje — \$105. Knygų "Lith. Past and Present" išplatinta už \$92.00, Apšvietos fondui — \$21. anglų darbininkų laikraščiu \$25.00. "Vilniai" — \$25.00. Antinaciniui komitetui Chicagoje — \$10.00.

Narių Štovis ir Moksliniai

Pereitais metais kuopa neteko 3 ilgamečių ir aktyvių narių, kuriuos mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo. Jų vietoj gauti du nauji nariai. Džiugino pranešimas, kad jau nedaug narių liko, kurie dar neužsimokėjo mokesčius už šiuos metus. Sekretorius kreipiasi į tuos neužsimokėjusius narius, kad ilgai nelauktų su mokesčiais.

Liaudies Balsos Vajaus Raportas

Drg. J. Lesevičius išdavė raportą apie praėjusį LB vajų, pažymėdamas, kad finansiniai montrealiečiai išpildė kvotą su kaupeliu, bet kas liečia naujų skaitytojų gavimą, tai kvota liko neįspildyta ir tokiu būdu, sulig nuosimėiais mūsų kolonijai teko tik antroji dovana.

taipgi ir kiti draugai, tai E. Vilkis, O. Strėliene, J. Čeponis, V. Verbyla, J. Urbanavičius, M. Gudas, J. Vilkelienė ir J. Lesevičius. Padėjo visiems dirbusiems ir tiems, kurie parėmė aukomis.

Buvo pageidaujama, kad montrealiečiai daugiau rašintų į Liaudies Balsą, nes kaip tokia didelė kolonija, o mažai rašoma. Išreiškė didelį dėkingumą senam pažangaus judėjimo veteranui Jonui Čeponiui, kuris savo gabia plunksna pradėjo ir vėl pajvairinti laikraštį. Linkėtina, kad ir toliau neduotų plunksnai rūdyti.

Montrealo vietinių žinučių koresp. nusiskundė, kad per mažai draugai suteikia žinių apie įvykius tarpe lietuvių. Kolonija labai didelė ir vienam asmeniui neįmanoma apie viską sužinoti.

Kalbant apie LB reikalus, drg. J. Lesevičius pažymėjo, kad mūsų kolonijoje yra įsivystęs gražus paprotys per spaudą išieškoti mirusiųjų artimiesiems užuojautą, pažymėdamas, kad daugelis žmonių labai klaidingai supranta šį užuojautų rinkimą, manydami, kad tą darbą turi dirbti organizacijų veikėjai. Šis darbas priklauso grynai velionio artimiesiems asmeniniams draugams. Tą turėtų visi giliai įsidedėti.

Valdyba Ta Pat!

Šiems metams liko ta pati valdyba, tik papildyta nauju valdybos nariu — J. Urbanavičium. Įgаметis kuopos sekretorius L. Kisielis, nors mėgino atsisakyti, bet pas mus jau taip yra — "Kas veža, tai tą ir plaka". Jo darbas yra vienas iš sunkiausių.

Kalbėtojas

Baigus raportus ir bižniškus reikalus, buvo pakviestas Petras Šuplevičius kalbėti, kuris kalbėjo apie karą Vietname. Po jo nuoseklios ir sklandžios kalbos išsivystė plačios diskusijos, kas labai pajvairino patį susirinkimą. Kuo lietuviai galėtų prisidėti šiuo klausimu, tai remti visas vykstančias antikarines demonstracijas ir prisidėti su finansine parama. Šiuo laiku kaip tik vedama kompanija už sukėlimą finansų dėl pasiutimo vietnamiečiams medikamentų ir maisto. Kadangi pas mus veikia moterų taikos komitetas, tai jį ir ragino šiame klausime pasidaryti. Tikiu, kad komitetas savo auką jau bus pasiuntęs.

Organizacijos Neturi Progų

Nė vienoje Kanados lietuvių kolonijoje nėra taip plačiai išsivysčiusios įvairios asmeninio pobūdžio partijos, kaip kad mūsų didmiestyje. Jų būna labai dažnai, į kurias sutraukiamas šimtai žmonių. Todėl organizacijoms yra gana sunku surasti lauką, ką nors surengti. Ir šiame susirinkime buvo pa-

siūlyta dar šį pavasarį surengti. Pažymėjo, kad šiame vajuje daugiausiai pasidarbavo B. Kvietinskas ir P. Kisieliene, ti kokį parengimą ir susaukti susirinkimą, bet klausimas ar valdybai pavyks surasti lauką.

Pranešimai - Užkvietimai

Drg. P. Kisieliene pranešė ir užkvietė visus, ypatingai moteris, dalyvauti rengiamame **Tarptautinės Moters Dienos — Aštuntosios Kovo paminėjime**, kuris ruošiamas **Kovo-Marcos 12 d., Ukrainų Kultūros name, 6546 St. Lawrence St.**

Drg. J. Urbanavičius pranešė, kad tą pat vakarą vyks tarptautinis bankietas su lietuvių francūzų darbininkų laikraščiu finansinės paramos. Užkvietė ir lietuvius dalyvauti. Kadangi iš po vakarykščio baliiaus ir po susirinkimo, kuris užsitęsė gana ilgai, žmonės buvo išvargę, tai tik keli ukvatnirikai atsirado dalyvauti, o nedalyvavusieji parėmė su finansine auka.

Skaitytas laiškas, kurį gavo B. Kvietinskas iš Tėvynės Balso, kuriame dėkavoja Bernardui už prisiūstas senas, retas knygas ir prašo, kad Kanados (Nukelta ant 8 pusl.)

Su liūdėsiu širdyje miniu šešių metų sukaktį nuo mirties mano neužmirštamai gero draugo

Jono Turutos

Mirusio vasario 18 d., 1960 m.

Mes prieš virš pusšimtį metų pradėjome su Tavimi Lietuvoje kaimynystės pažintį, o čia Kanadoje nenutrūkstamą draugystę.

Liūdziu Tavęs, Drauge, ir tęsiu kartu su Tavimi pradėtą gyvenimo kelią į šviesesnę ateitį darbo žmonėms.

B. Kvietinskas

Montreal, Kanada

Minime penkių metų liūdną sukaktį nuo mirties

Kazimiero Martinkaus

Mirusio 1961 m. vasario 18 d.

Tebūna lengva Kanados žemelė jam amžinai ilsintis ramybėje.

Eleanora Juodelytė
ir podukra Linda

Montreal, Que.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1176 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilę ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Aš j
laikus,
mi neb
liavimo
bineto
Aš jun
ko met
epochą
kos su
bas, a
nesių,
nos, k
įtakos
ir kur
šusios
sų rev

Tuo
lentai,
namai
jiems
sitaiki
tiem e
žinau,
netary
nežino
mas. T
cha, k
kurios
sia ja
itai tr
katai
politik
čiuose
mand
buvo
joms,
skand
metin.
vis dė
jis da
mas k
nežin
mas;
puika
banga
bures.

Pa
no vic
narch
jis pa
idėjor
chart
leista
jis ta
dyti.
jos g
mos,
chart
Jėzau
buvo
praty
bos n
pamo
gos i
ant b
vo ci
sinau
gybėr
Re
absoli
šalini
vo lai
nės ve
čio
Kaip
protų

ZORŽ SAND

Vertė P. Klimas

INDIANA

A p y s a k a

(Tąsa)

Aš jums kalbu apie senokus laikus, kurie dabar skaičiuojami nebe amžiais, net ne karaliavimo metais, o ministrų kabineto keitimosi laikotarpiams. Aš jums kalbu apie Martinjako metus, tą taikos ir abejonių epochą, įterptą į mūsų politikos sutartį, o tik kaip paliaubas, apie tuos penkiolika mėnesių, kada viešpatavo doktrinos, kurios turėjo savotiškos įtakos principams bei dorovei ir kurios, tur būt, bus paruošusios netikėtą pasikūtinę mūsų revoliucijos baigtį.

Tuo tad laiku suklestėjo talentai, nelaimė, gimė tais pereinamais ir sandėrių metais, nes jiems teko atiduoti duklę suitaikėliškais ir svyruojantiems epochos palinkiams. Kiek žinau, rodos, niekad dar taip netarpo žodžio menas, tikrovės nežinojimas ar jos maskavimas. Tai buvo suvaržymų epocha, bet negalėčiau pasakyti, kurios rūšies žmonės daugiausia jais pasinaudojo, ar jėzuitai trumpais rūbais ar advokatai — ilgais. Nuosaikumas politikoje pasireiškė papročiuose manierų dailumu, ir mandagumas tiek ten, tiek čia buvo tik priedanga antipatioms, išmokė žmones kovoti be skandalo ir be triukšmo. Tuometiniam jaunimui pateisinti vis dėlto reikia pasakyti, kad jis dažnai būdavo buksiruojamas kaip valtis didelių laivų, ir nežinodavo, kur jis plukdomas; jaunimas linksmėnosi ir puikavosi, galėdamas skrosti bangas ir iškelti naujas savo bures.

Pagal kilmę ir turtus Remono vieta buvo absoliučios monarchijos šalininkų tarpe, bet jis pasišventė to meto naujoms idėjoms, uoliai remdamas chartiją (1815 m. karaliaus išleista konstitucija); bent taip jis tarėsi darą ir stengėsi įrodyti. Bet pasenusios konvencijos gali būti įvairiai aiškinamos, ir su Liudviko XVIII chartija atsitiko taip, kaip su Jėzaus Kristaus evangelija; ji buvo tik kaip tekstas iškalbos pratybos, tad ir politinės kalbos nebuvo veiksmingesnės už pamokslus. Tai buvo prabangos ir suglebimo epocha, kur ant bedugnės krašto snūduriavo civilizacija, trokštanti pasinaudoti paskutinėmis smagybėmis.

Remonas laikėsi vidurio tarp absoliutinės valdžios ir laisvės šalininkų; tik tos pozicijos buvo labai netvirtos, ir dori žmonės veltui čia ieškojo prieglobsčio nuo artėjančios audros. Kaip ir daugeliui nepatyrusių protų, sąžiningo publicisto

vaidmuo atrodė Remonui dar galimas. Anuomet, kai neva buvo aukštinamas protas, o iš tiesų stengtasi jį visai nustelbti, — tai buvo klaidinga nuomonė. Neturėdamas politinių aistrų, Remonas tarėsi esąs ir neužinteresuotas, bet jis klydo. Esamoji santvarka jam buvo palanki ir naudinga; jos negalima buvo pertvarkyti, nesumažinus jo turimų gėrybių, ir čia saikingumo mokymas puikiausiai parodo, kaip visiškas tikrumas dėl savo padėties persimeta į mąstyseną. Kuris žmogus bus tiek nedėkingas apvaizdai, kad prikaišiotų jai kūtų nelaimes, pats iš jos tesulaukdamas šypsnių ir malonių? Kuo būtų buvę galima įtikinti tuos jaunus konstitucinės monarchijos rėmėjus, kad konstitucija jau pasenusi, kad ji slegia ir vargina visuomenę, tuo tarpu kai jiems patiems ji buvo lengva ir teteikė lengvatų? Kas patikės skurdu, kurio pats nejaucia?

Kas gali būti lengviau ir paprasčiau, kaip patį save apgaudinėti, būnant protingam ir žinant kalbos imantrybes? Kalba — tai parsiduodanti moteris, kuri tinka bet kokiai rōlei, kuri persirenginėja, puošiasi, maskuojasi ir dingsta; tai — Kliatinga ieškovė, kuri į viską atsako, visada viską numato ir žino tūkstantį būdų savo teisybei įrodyti. Taurus žmogus — tas, kuris yra išmintingesis, geresnis už kitus, o galingiausias — tas, kurs moka geriau už kitus rašyti ir kalbėti.

Remonas buvo turtingas ir rašė ne dėl pinigų, o iš pamėgimo (jis tarėsi, kad iš įsitikinimo) ir iš pareigos. Jis kaip retas kuris kitas sugebėjo paiegti pozityvias tiesas ir už tai buvo vertinamas vyriausybės, kuriai daugiau patarnaudavo savo "bešališka pozicija", negu jos pačios statybiniai savo aklu atsivadavimu. Jį taip pat vertino elegantiškas aukštuomenės jaunimas, kuris kratėsi juokingų senų privilegijų, bet tuo pačiu norėjo pasilaikyti turimas pirmenybes.

Tie, kurie vis teberamstė į prarają besiverčiančią visuomenę, tikrai buvo didelio talento žmonės, ir patys, atsidūrę tarp Scilės ir Charibdės, ramiai ir žvaliai kovojo prieš atėšaurią tikrovę, kuri turėjo juos praryti. Tuo būdu susidaryti pažūras, priešingas bet kokiomis galimybėmis, ir jas kuriam laikui įdiegti žinomoms be jokių pažiūrų — didelis menas, nepasiekiamas paprastiesiems ir grubiems žmonėms, kurie nebuvo pratę juoda vers-

ti į balta.

Tik sugrįžęs į aukštuomenės tarpą, savo įprastinę aplinką, Remonas bematant vėl pajuto jos gaivinančią ir jaudrinančią įtaką. Smulkūs širdies dalykai, kurie jį buvo pagavę, laikinai nublanko platesnių ir prašmatnesnių interesų akivaizdoje. Jiems jis atsidavė taip pat drąsiai ir aistringai. O kai pamatė, kad patys įžymieji paryžiečiai daugiau, negu bet kada, ieško pažinties su juo, pasijuto dar niekad taip nemylėjęs gyvenimo, kaip dabar. Argi jis kaltas, kad užmiršo sąžinės graužatį ir ėmė pelnytą atlyginimą už paslaugas tėvynei? Jaunos širdies, veiklios galvos žvalus ir stiprus, jis jautėsi kupinas gyvybės, kuri, rodos, veržte veržėsi; prieš jo valią lemtis lėmė laimę; tada jis atsiprašinėdavo dejuojančią vėlę be vietos, kartais jį aplankančią sapne, kad gyvųjų meilėje ieško atramos prieš kapų siaubą.

Kai tik jis vėl pasinėrė į gyvenimą, tučiuojau pajuto, kaip seniau, kad šalia meilės ir avantiūrų turi rasti vietos politiniams bei filosofiniams apmąstymams ir ambicingoms svajonėms. Aš kalbu apie ambiciją ne garbės, ne pinigų trokštančią — to jam nereikėjo — bet apie reputaciją ir aristokratišką populiarumą.

Iš pradžių jis buvo nustojęs vilties kada nors pamatyti poniją Delmar, tragiškai išsinarpliojus dvigubai jo meilės intrigai. Bet, apskaičiavęs savo nuostolio dydį ir neišleisdamas iš akių nustotos brangenybės, jis atgavo viltį ją laimėti, o su viltimi — valią ir pasitikėjimą savimi. Jis apsvarstė, kokias kliūtis galėtų sutikti, ir suprato, kad visų pirma sunkiausia būtų įveikti pačios Indianos statomas kliūtis; reikėtų tad gauti vyro paramos. Taktika nenauja, bet sėkminga: pavydūs vyrai ypač tinka tokios rūšies paslaugai.

Dviem savaitėm praėjus po tokių apmąstymų, Remonas buvo pakeliui į Lanji, kur jo laukta atvykstant pusryčių. Tikiuosi, jūs nepareikalaukite iš manęs tiksliai atpasakoti, kuriomis sukriomis paslaugomis jis įsisteikė ponui Delmarui. Geriau aš — jeigu jau sykį ėmiausi atskleisti jums šio pasakojimo asmenų savybes — greitosiomis nupiešiu pulkininką.

Ar jūs žinote, ką provincijoje žmonės vadina padoriu žmogum? Tą, kuris neužgrobia kaimyno žemės, nepareikalauja iš savo skolininkų nė vieno sū daugiau, kuris nukelia kepurę kiekvienam jį pasveikinusiam, kuris neprievartauja merginų pakelėje, nepadeginėja svetimų klojimų, neapiplėšinėja praeivių prie savo sodo. Kad tik jis gerbtų piliečių gyvatą ir piniginę, — daugiau iš jo nieko nereikalaujama. Jis gali mušti žmoną, engti tarnus, skurdinti vaikus — tatau-

kitiems nerūpi. Visuomenė smerkia tik jai žalingus veiksmus; privatus gyvenimas ne jos reikalas.

Tokia buvo pono Delmaro moralė. Jis nežinojo kitokios visuomeninės sutarties, kaip tik šią: kiekvienas sau ponas. Širdies dalykus jis laikė moterų paikystėm ir perdėtu jautrumu. Žmogus neišmanus, be takto, be išauklėjimo, o vardą turėjo orensi, negu talentingi ir geri žmonės. Plačių pečių, tvirtos rankos jis puikiai valdė kardą, špagą, buvo niūrus ir įtaringas. Dažnai nesuprasdamas juokų, nuolatos tarėsi esąs pašiepiamas. Nesugebėdamas žodžiu atsikirsti, jis tik vieną būdą turėjo apsiginti: užčiaupti kitam burną grasinimais. Jo mėgstamiausios šnekos buvo vien tik apie muštynes ir dvikovas; dėl to provincija visada prie jo vardo prisegdavo narsuolio epiteta, nes, matyt, platus pečiai, dideli ūsai, status keiksmas ir kas tik kiek — špaga — yra karinio narsumo požymiai.

Aš nemanau, saugok dieve, kad karinė tarnyba tik atbukinami žmonės! Bet jūs leisite man mėklinti, kad reikia stiprios dvasios ir prityrimo, kad galima būtų pasipriešinti tiems brutalaus ir pasyvaus pavaldumo įpročiams. Jeigu jūs tarnavote, gerai žinote, ką kareiviai vadina "kailiamaučiu", ir pripažinsite, kad tokių dar daug yra tarp imperijos pulkų veteranų. Tie žmonės, suburti ir varomi kietos rankos, atlikdavo nuostabius žygdarbius ir mūsų dūmuose išaugdavo milžinai; bet, sugrįžę į civilinį gyvenimą, tie didvyriai pavirsdavo tik kareiviais, jūliais ir grubiais kompanionais, kurie galvojo kaip robotai; ir dar laimė, kad visuomenėje jie nesielgė kaip užkariautame krašte! Tai buvo greičiau amžiaus klaida, negu jų pačių. Tie nauvoliai priėmė už tikrą pinigą pagyras ir įtikinėjo esą dideli patriotai, nes gynė tėvynę, vieni prieš savo norą, kiti už pinigus ir šlovę. Be to, kaip gynėsi tie tūkstančių tūkstančiai, kurie užsidegė aklai vykdė vieno kvailiojimus ir, išgelbėję Prancūziją, paskui ją taip negarbingai pražudė? Antra vertus, jeigu kareivių pasišventimas vadui jums atrodo kilnus ir šaunus, tebūnie taip, aš sutinku, bet aš tai vadinu ištikimybės, o ne patriotizmu. Aš sveikinu Ispanijos nugalėtojus, bet jiems nedėkoju. Jeigu kalbėtume apie gerą prancūzų vardą, tai aš niekaip nesuprantu, kaip šitokių būdu galima priversti kaimynus mus gerbti, ir vargiai bepatikėsiu, kad imperatoriaus generolai būtų apie tai galvoję toje liūdnoje mūsų šlovės epochoje. Aš žinau, kad dabar uždrausta apie tai atvirai kalbėti, todėl tyliu; tesprendžia ateinančios kartos.

Ponas Delmaras turėjo visas gerąsias ir blogąsias tų žmonių savybes. Vaikiškai

jautrus kai kuriais garbės klausimais jis labai gerai mokėjo savo reikalus tvarkyti, siekdamas tikslo ir visai nesirūpindamas, gera tai ar bloga kitiems. Sąžinę atstoja sąjautymas; moralę — jo teisė. Jis buvo iš tų kietų, nepalenkiamai teisingų žmonių, kurie nesiskolina, bijodami neišsimokėti, ir kitiems neskolina, bijodami skolos neatgauti. Žodžiu, padorus žmogus, kuris nieko neima ir nieko neduoda; jis veikiau mirtų, negu nukniauktų žabų gniūžtę karaliaus miške, bet nedvejodamas užmuštų jus savajame už pakeltą šapelį. Jis niekam nekenkė ir žūrėjo tik savo naudos. Į svetimus reikalus nesikišo, bijodamas, kad nereikėtų kam padėti. Bet jeigu jis pasijusdavo privalęs garbės sumetimais kam nors padėti, tada būdavo be galo uolus ir tiesiog karzygiškas. Patiklus kaip vaikas ir tuo pačiu įtarus kaip despotas, jis tikėjo klastingomis priesaikomis ir netikėjo nuosirdžiais pažadais. Kaip ir karinėje tarnyboje jam svarbiausia buvo forma. Viešoji nuomonė taip jį užgoždavo, kada jis savo sprendimuse nesivadavo jokiais samprotavimais, ir kai jis pasakydavo: "taip priimta", tai jam atrodė jau neginčijamai įrodyta.

Savo būdu jis buvo visiška priešingybė žmonai; jis negalėjo jos suprasti nei įvertinti. Be to, nuolatinė vergystė tos moters širdyje pasėjo kažkokį tylų, santūrų nepalankumą, ne visada teisingą. Ponia Delmar netikėjo vyro geraširdiškumu; jis buvo tik šiurkštus, o ji laikė jį žiauriu. Jo siautėjimuose būta daugiau grubumo, negu pykčio, elgsenoje daugiau statumo, negu jūzūlumo. Iš prigimties jis nebuvo baurus. Kartais, gailėsčio pagautas, jis pajusdavo sąžinės graužimą ir būdavo net jautrus. Kariuomenė padarė jį brutaliu. Su ne tokia mandagia ir ne tokia švelnia žmona jis būtų buvęs baikštus kaip prijaukintas vilkas. Bet ši moteris buvo nepatenkinta savo likimu ir nesistengė jį gerinti.

Lipant iš karietos Lanji kieme, Remonui nusmelkė širdį. Jis netrukus įžengs į tuos namus, su kuriais rišosi tiek šiurpulingų atsiminimų! Jo protas, pateisinąs jo aistras, galėjo apraminti tą susijaudinimą, bet ne galutinai jį nuslopinti; šią akimirką sąžinė nenusileido geismui.

(Bus daugiau)

TORONTO. — Don Mills našlė Mrs. Elizabeth Anne Austin gaus \$67,500 už vyrą, kuris žuvo orlaivio nelaimėje prie Montrealo.

Jos trys vaikai taipgi gaus \$19,500.

Mr. Austin gaudavo \$10,400 į metus algos iš kompanijos, kurioje jis dirbo.

Torontiečių Kronika

Serga

Vasario 9 d. susirgo ir išvežtas į St. Michael ligoninę Aleksas Šimonis, M. Simonienės sūnus.

Bubusi torontietė dabar gyvenanti Keswick, Ont., Plečkaitienė, taipgi susirgo ir vasario 15 d. išėjo į New Market ligoninę.

J. Valaitis vasario 8 d. Western ligoninėje pergyveno operaciją ir tikisi už keletos dienų išeiti iš ligoninės.

Rep.

WASHINGTON. — Pagal apsigynimo departamento pranešimus, jau 2,005 amerikiečiai žuvo Vietname.

Sužeistų skaičius pasiekė 9,658. Dingusių be žinios 161.

TORONTO. — Ontarijos universitetai gaus iš federalės vyriausybės \$33,370,000 1966-1967 metų mokslo semestriui.

Kvebeko provincijos universitetai gaus \$17,350,000.

Pakalbėkim ir Apie Juos

(Kaip ir Feljetonas)
Jurgis Pipiras

Aną dieną beklausydamas radijo nugirdau vieną kunigėlį sakant pamokslą. Tikėsit ar ne, jis išskėlė labai svarbų klausimą. Girdi, komunistas dar galįs su laiku pasitaisyti, prieš mirtį atgailauti, susitaikyti su dievu. Velnias jau bus velnias per amžių amžius. Dėl to jie esą labai agresyvūs, norį sugundyti kiekvieną žmogų, kad ir jie atsidurtų pekloje. Su-praskit, pavydi žmonėms dangaus.

Beklausant to kunigėlio pamokslą kilo visokios mintys. Kaip žinia, šventam rašte pasakyta, kad be dievo valios nei plaukas nuo galvos nenukrinta. Dievas sutvėrė viską, visą žemę, vandenį, žuvis, vabzdžius, gyvates, na, ir žmogų. Klausimas atsistoja, kas sutvėrė velnią? Išeitų, kad ir velnią sutvėrė dievas. Neužėjau niekur jokiam rašte, kad būtų aiškinama, jog velnią sutvėrė kas kitas. O jis, pasirodo,

galėjo būti senesnis ir už žmogų, nes jis jau buvo gudresnis už Adomą ir Ievą.

Kitas klausimas mane vargina dar labiau. Kaip jau šventame rašte pasakyta, velniai nusikaltėlius spingina pragare. Jie ten juos ne tik kaitina ugnimi, bet ir smala vaišina, visai kitaip kankina. Kadangi nuo to laiko kai dievas sutvėrė žmogų, pasaulyje gyveno daug žmonių, daug iš jų nuėjo į pragarą, tai galime įsivaizduoti, kad pragaras turėjo būti budavojamas, velnių skaičius didinamas. Juk reikia baisios armijos velnių vien tik kankinimui tų, kurie jau pragare. O kiek jų reikia gundymui tų, kurie dar gyvena? O kaip visi gerai žinome, tai pasaulyje gyvena virš 2 milijonų gyventojų. Tai reikia nemažos armijos velniukščių, kad susidorotų su tiek žmonių. O ir žmonės šandien juk netokie lengvatikiai. Su bananu ar obuoliu nesugundyti. Reikia biuiko ar kadilako, kad paviliojus merginą.

Tiesa, gal ir velniukščiai dabar gudresni, naudoja gudresnes priemones, tačiau vistiek reikia didelės armijos. Ir kas juos daugina, kas juos lavina? Kas budavoja pragarą, kas parūpina kuro nuolatinei ugniai palaikyti, kur pragaras gauna tiek smalos?

WASHINGTON. — George F. Kennan, diplomatas emeritus, buvęs JAV ambasadorium Maskvoje, sako, kad JAV administracijos politika Vietname netikus.

Kalbėdamas senato Užsienio Reikalų Komitete, jis sakė, kad prezidentas Johnsonas neturėtų plėsti karo Vietname, nes yra pavojus susikirsti su Kinija labai nepalankiomis Amerikai sąlygomis.

Jis taipgi siūlo amerikiečiams įsikasti ir gintis laukiant susitarimo per derybas.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Pirmu Kartu Amerikoje

Vengrų nacionalis baletas ir liaudies ansamblis
110 ŠOKEJŲ, DAINININKŲ ir ORKESTRAS
TIESIAI IŠ BUDAPEŠTO

Stato Columbia Artists Management Inc.

Sekmadienį, Pirmadienį ir Antradienį

Vasario 20 - 21 - 22 — 8.30 v. v.

MAPLE LEAF GARDENS

Tikietai: Box Office: \$6.50, \$5.50, \$4.50, \$2.50
arba

Troykoj, 799 College, Ukrainiska Knyha, 962 BloorSt. W.

HONG KONG. — Kimijos

komunistų lyderiai duoda suprasti Šiaurės Vietnamui, kad jis nelaimės, jeigu nenutrauks kooperacijos su Tarybų Sąjunga.

Girdi, Maskva duodanti Vietnamo komunistams paramos vien dėl to, kad padėjus Johnsono administracijai realizuoti savo taikos planus.

Esą Tarybų Sąjungos lyderiai tik tada galės vesti kovą prieš JAV imperializmą, kuomet jie nutrauks visus ryšius su chruščioviniu revizionizmu.

TORONTO. — Su balandžio 1 diena svaigalai Ontarijoj pabrangs 7 procentais.

Tiktai alus pasiliks prie senos kainos.

BRUSELIS. — Belgijos vyriausybė rezignavo.

Vyriausybės krizį iššaukė socialistų pasitraukimas iš koalicionos.

MONTREALO ŽINIOS

(Atkelta nuo 6 pusl.)
Lietuviai, turinti senų knygų, įvairių raštų, dokumentų iš senų laikų, kad pasiųstų į Vilnių į Partijos muziejų.

Tuo ir baigėsi šis sklandus, turiningas susirinkimas.

Sušlubavo Sveikata

Jau kelinta savaitė kai sušlubavo sveikata A. Lesevičienėi. E. ir O. Strėliai persirgo, nors ne ilgai, bet sunkiai vidurių "Flue" ligą. Pereitame aldiečių susirinkime pasigedome nuolatinio susirinkimų lankytojo Adomo Liokaičio, kurio buvo sušlubavusi sveikata.

Neteko Brolio T. Lietuvoje

Mirė Juozas Ažuolaitis T. Lietuvoje, tai montrealiečio Kazio Ažuolaičio brolis. Gili užuojauta Kaziiui netekus brolio.

K.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.
Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.
Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Irengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto